

PROFIL PROTUTIJELA U BOLESNIKA S IDIOPATSKIM UPALNIM MIOPATIJAMA I POVEZANOST S MALIGNIM BOLESTIMA – ISKUSTVO TERCIJARNOG CENTRA

ANTIBODY PROFILE IN PATIENTS WITH IDIOPATHIC INFLAMMATORY MYOPATHIES AND THEIR CORRELATION WITH MALIGNANCIES – A TERTIARY CENTRE EXPERIENCE

Ivan Padjen^{1,2}, Marija Bakula^{1,2}, Krešimir Rukavina¹, Marija Šćepović-Ljucović¹, Nada Tomić Sremec³, Ana Kozmar^{2,3}, Mislav Čaić¹, Domagoj Šebečić², Liljana Smiljanić Tomičević¹, Marko Barešić¹, Boris Karanović¹, Miroslav Mayer^{1,2}, Branimir Anić^{1,2}

¹Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

³Odjel za laboratorijsku imunologiju, Zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Dijagnoza maligniteta povezanog s idiopatskom upalnom miopatijom (IIM) može se postaviti ukoliko se dvije bolesti jave s razmakom koji nije veći od 3 g. Veći rizik za razvoj maligniteta tijekom IIM opisan je uz protutijela TIF1 γ , NXP-2 te HMGCR. Među njima su TIF1 γ -protutijela najjače povezana s rizikom za razvoj maligne bolesti.

Ispitanici i metode. Identificirani su bolesnici liječeni u ambulanti našeg Zavoda u razdoblju od 2020.–2023.g. kojima je učinjeno testiranje na prisustvo miozitis-specifičnih protutijela (MSA). Analizirana je učestalost malignoma i profil MSA.

Rezultati. Utvrđeno je 95 bolesnika, od kojih 67 (70,1%) žena, prosječne dobi 55,2 godine (SD 14,9 g.). Od toga je 39 (41,1%) bolesnika s dermatomiozitisom (DM), 32 (33,7%) s polimiozitisom (PM) te 24 (25,3%) s antisintetaznim sindromom (ASS). Među bolesnicima s DM nađeno je 5 malignoma (karcinom dojke, 2 karcinoma pluća, metastatski karcinom nepoznatog primarnog sijela, karcinom kolona), među bolesnicima s PM 4 malignoma (melanom, karcinom kolona, karcinom prostate i karcinom parotidne žlijezde), a među bolesnicima s ASS nije bilo malignoma. U bolesnika s DM najčešće su izolirana protutijela TIF1 γ (6 bolesnika, od toga 4 bolesnika s malignitetom), protutijela Mi2 β i Ro52 pronađena su u po 3 bolesnika, protutijela MDA5, Ku, Jo1 i OJ u po 2 bolesnika, u protutijela PmScl100, PL7 i NXP2 u po jednog bolesnika.

Bolesnik s protutijelom NXP2 nije imao malignu bolest. U bolesnika s PM najčešće su bila pozitivna protutijela Ro52 (4 bolesnika), Jo1 i OJ nađeni su u po 2 bolesnika, a protutijela SRP, Ku i Mi2 β u po jednog bolesnika. Bolesnici s PM koji su imali malignu bolest nisu imali pozitivna protutijela TIF1 γ niti NXP2. U bolesnika s ASS najčešće su bila prisutna protutijela Ro52 (10 bolesnika), Jo1 (9 bolesnika) te protutijelo OJ (7 bolesnika), protutijela PmScl75 i PL7 nađena su u 5 i u 3 bolesnika, dok je protutijelo PL 12 bilo pozitivno u jednog bolesnika.

Zaključak. Prema literaturi, rizik za razvoj maligniteta viši je u bolesnika s DM od onih koji boluju od PM, dok bolesnici s ASS nemaju značajno viši rizik za razvoj maligne bolesti. Naši podaci u skladu su s navedenim podacima, najveći broj maligniteta opisan je u bolesnika s DM te je većina imala i pozitivno protutijelo TIF1 γ .

Ključne riječi: idiopatski upalni miozitis, maligna bolest, miozitis-specifična protutijela, TIF1 γ

E-pošta glavnog autora: kresimir.rukavina@gmail.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa